

୨୫ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୪ ଖୁତ୍ବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ  
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ, ଇସଲାମାବାଦ୍ ଚିଲଫୋର୍ଡ୍

ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାରେ ନବାଗ୍ରେଷ୍ଟ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ <sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ପବିତ୍ର ଜୀବନୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ।

ଅଶହଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲୁହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓଅଶହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ ଅମ୍ନାବାଦ୍ ଫାଉଦୁବିଲ୍ଲା ହିମିନଗ୍ ଶୈତା ନିରୁଜିମ୍ । ବିସମିଲ୍ଲା ହିରୁହେମା ନିରୁହିମ୍ । ଅଲ୍ହମ୍ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅରରହମା ନିରୁହିମ୍ । ମାଲିକି ସୋମିଦ୍ଦିନ୍ । ଇସ୍ତାକା ନାବୁଦୁ ଓ ଇସ୍ତାକା ନସତଇନ୍ । ଇହ୍ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନଅମତା ଅଲ୍ଲେହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମଗ୍ସୁବି ଆଲ୍ଲେହିମ୍ ଓଲ୍ଲୁଲ୍ଲିନ୍ ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରାଃ ଫାତିହା ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ପ୍ରିୟ ହୁଜୁର ଅନଓର<sup>ଅ.ବ</sup> କହିଲେ; ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃ ଦଳ ନିଜ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଭଙ୍ଗ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅହ୍ଦାବ୍ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ମୁସଲମାନମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଗର ଘେରାଉ କରିଥିଲେ । ଯଦ୍ଦାରା ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚି ଥିଲା ତଥା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଭଙ୍ଗ କରିବାର ତାଙ୍କୁ ଉଚିତ୍ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବ । ତେବେ ଏଥି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଥିଲା, ତାହାର ଅଧିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏପରି ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଯେତେବେଳେ ଘେରାଉ ଅଧିକ ଶକ୍ତ ହେଲା ସେତେବେଳେ ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃ ଦଳ ନବାଗ୍ରେଷ୍ଟ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ <sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକ୍ରମେ ଶରଣ ନେଇଥିବା ନିଜ ଦୁର୍ଗରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ ।

ଘେରାଉ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁଅଛି ଯେ, ତାହା ୧୫ଦିନ, ୧୪ଦିନ ଓ ୨୫ଦିନ ରହିଥିଲା । ହଜରତ ମିର୍ଜା ବଶିର୍ ଅହ୍ଦେମଦ ସାହେବ<sup>ର.ଅ</sup> ବିଭିନ୍ନ ଐତିହାସିକମାନଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା ସଂଗ୍ରହ କରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃ ଦୁର୍ଗକୁ ମୁସଲମାନମାନେ ପାଖାପାଖି ୨୦ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘେରାଉ କରି ରଖିଥିଲେ । ଏହି ମାମଲା ନିମନ୍ତେ ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କୁ ହାକିମ ମୁତୟନ କରା ଯାଇଥିଲା । ପୁଣ୍ୟଶ୍ଳୋକ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ <sup>ସ.ଅ</sup> ଯହୁଦିମାନଙ୍କୁ କଏଦ କରିବାର ଆଦେଶ ଦେବା ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ରସିରେ କବଳିତ କରିଦିଆ ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ମହିଲା ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ପୃଥକ କରିଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଗରୁ ୧୫୦୦ ଖଣ୍ଡା, ୩୦୦୦ଯୁଦ୍ଧ କବଚ, ୨୦୦୦ବର୍ଛା, ୧୫୦୦ଚମଡ଼ା ତିଆରୀ ଢାଲ ଓ ଅନେକ ବାସନକୁସନ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ ମଧ୍ୟ କବଜା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିଅନ୍ତେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ରିତ କରାଗଲା । ଅଓସ କବିଲାର ମାନ୍ୟଗଣ ଲୋକମାନେ ଆସି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ <sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କୁ କହିଲେ; ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃ ଦଳ ଆମ ମିତ୍ର ଓ ସଖା । ଆପଣ <sup>ସ.ଅ</sup> ଆମମାନଙ୍କ ଖାତିର ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ସେମାନଙ୍କର ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ କରିବା ଯୋଗୁଁ ହୁଜୁର <sup>ସ.ଅ</sup> କହିଲେ; କ'ଣ ତୁମେମାନେ ଏଥିରେ ରାଜି ଯେ, ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ଦାୟିତ୍ଵ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଦିଆଯାଉ ? ଅତଏବ ସେମାନେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସହୃଦୟରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେବାରୁ, ଉକ୍ତ ମାମଲା ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଗଲା । ଆଉ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାମୁଯାୟୀ ହୁଜୁର <sup>ସ.ଅ</sup> କହିଲେ; ମୋ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଚୟନ କରିନିଅ । ବସ୍ତୁତଃ ସେମାନେ ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କଲେ ।

ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍<sup>ର.ଅ</sup> ଅଓସ୍ କବିଲାର ସରଦାର ଥିଲେ ଏବଂ ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃର ମିତ୍ର ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଥିଲା ଯେ, ମାମଲା ଆମ ହାତ ମୁଠାକୁ ଆସି ଯାଇଛି ଏବଂ ଆରବ ଦେଶର ଚିରାଚରିତ ପ୍ରଥାନୁଯାୟୀ ହଜରତ ସାଦ୍ ନିଜ ସଖା ଦଳ ପାଇଁ କୋହଲ ଓ ନମ୍ର ପତ୍ନୀ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ହଜରତ ସାଦ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କର ପବିତ୍ର ଓ ନିଷ୍ଠାପର ହୃଦୟ ଅଲ୍ଲାଃ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ରସୁଲ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ <sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କୁ ନିଜର ସମସ୍ତ ବନ୍ଧୁ ପରିଜନ ତଥା ସମ୍ପର୍କ ତୁଳନାରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇ ସାରିଥିଲେ ।

ହଜରତ ମିର୍ଜା ବଶିର୍ ଅହମଦ ସାହେବ<sup>ର.ଅ</sup> ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଅଓସ୍ କବିଲାର କେତେକ ଲୋକମାନେ ହଜରତ ସାଦ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହି ନିବେଦନ କଲେ କି ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃ ଆମ ମିତ୍ର ତେଣୁ ଯେପରି ଖଜରଜ୍ ଦଳ ନିଜ ମିତ୍ର ବନ୍ଦୁ କୈନ୍କାଃ ଦଳ ସହିତ ନମ୍ର ଆଚରଣ କରିଥିଲେ ସେହିପରି ଆପଣ ମଧ୍ୟ କୁରେଜାଃ (ଦଳ) ସହିତ କରିବ, ତାଙ୍କୁ କଠୋର ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ତ ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍<sup>ର.ଅ</sup> ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ କଥା ନିରବତାର ସହିତ ଶୁଣିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ନିଜ କଥାର ବାରମ୍ବାର ବୃତ୍ତାନ୍ତ କରିବା ଓ ଜିଦିଆ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଦେଖି କହିଲେ; ଏବେ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍ ନ୍ୟାୟ ଓ ସତ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ (ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ) କୌଣସି ଅମଙ୍ଗଳ କାମନା ଓ ଅଭିଶାପ ଦେବାର ତିଳେ ମାତ୍ର ପରୁଆ କରିବ ନାହିଁ । ଏକଥା ଶୁଣି ସେମାନେ ନିରବ ହୋଇଗଲେ ।

ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ଵରୁ ନିଜ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସ୍ଵୀକାର କରିବାର ଶପଥ ନେବା ପରେ, ଶେଷରେ ନିଜ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶୁଣାଇ ଥିଲେ ଯେ, ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃର ମୁକାବିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରବୀଣ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନିହତ କରି ଦିଆଯାଉ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମହିଳା ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରିନିଆଯାଉ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦିଆଯାଉ । ଏହି ବିଚାର ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ <sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ସହସା କହି ଉଠିଲେ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହକମ୍ତା ବିହୁକ୍ମିଲ୍ଲାଃ ଅର୍ଥାତ୍ ତୁମର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଧାନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

ଏହି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଥିଲା ଯେ, ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କର ନିୟତି କାମ କରୁଥିବା ପ୍ରତୀତ ହେଉଅଛି । ତେଣୁକରି ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ହୁଜୁର <sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କର ଅପାର ଦୟାମୟ ସ୍ଵଭାବ ବାଧକ ସାଜିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ବର୍ଷନାନୁଯାୟୀ ହୁଜୁର <sup>ସ.ଅ</sup> ହଜରତ ସାଦ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କହିଲେ; ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଦେବଦୂତମାନେ ମୋତେ ସେହ୍ନୀ (ପାହାନ୍ତରେ) ଅବଗତ କରି ଦେଇଥିଲେ । ହଜରତ ସାଦ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେବା ଅନ୍ତେ ନବୀଶିରୋମଣୀ ୯ ଜିଲ୍ ହଜା ଏବଂ ଆଉ ଏକ ବର୍ଷନାନୁଯାୟୀ ୭ ଜିଲ୍ ହଜାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁରୁବାର ଦିନ ମଦିନା ଫେରି ଆସିଥିଲେ । ହୁଜୁର <sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ଆଦେଶ ମୁତାବକ କଏଦୀମାନଙ୍କୁ ହଜରତ ଉସାମାଃ ବିନ୍ ଜୈଦ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କ ଘରେ ଏବଂ ମହିଳା ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ହଜରତ ରମ୍ଲା ବିନ୍ ହାରିସ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କ ଘରକୁ ଅଣାଗଲା । ସେଥିଅନ୍ତେ ସାହାବାମାନେ ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃର ଖାଇବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚୁର ମାତ୍ରାରେ ଫଳମୂଳ ଯୋଗାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ତାହାକୁ ଯହୁଦିମାନେ ରାତି ସାରା ସେବନ କଲେ । ହଜରତ ସାଦ୍ <sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କର ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଅଣମୁସଲମାନ ଲୋକମାନେ ଆପତ୍ତି କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଆମ କିଶୋରମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା କହିଥାନ୍ତି ଯେ, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ <sup>ସ.ଅ</sup> ବନ୍ଦୁ କୁରେଜାଃ ସହିତ ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅତ୍ୟାଚାର କରିଥିଲେ । ଏହାର ଏକ କ୍ଷଣ ଉତ୍ତର ଏହିକି ଯେ, ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ

ତ ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଇ ହିଁ ନଥିଲେ, ବରଂ ପରାକ୍ରମୀ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ସେହି ଯହୁଦିମାନଙ୍କର ମିତ୍ର ଦ୍ୱାରା କରାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏଥି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ଠାରୁ ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଅବସରରେ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup> ଅତ୍ୟନ୍ତ ଇତସିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଙ୍ଗିରେ କହିଲେ; ଲୋ ଆମନାବି ଅଶରତୁନ୍ ମିନଲ୍ ସହୁଦି ଲାଆମନତ୍ ବିସ୍ତାଲ୍ ସହୁଦୁ ଅର୍ଥାତ ଯଦି ଯହୁଦିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୧୦ଜଣ ପ୍ରତିପତ୍ତିଶାଳୀ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣି ନେଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ମୁଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଠାରୁ ଆଶାବାଦୀ ଥିଲି ଯେ, ତାଙ୍କର ସମଗ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ ମୋତେ ସ୍ୱୀକାର କରି ନେଇଥାନ୍ତେ ଏବଂ ସେମାନେ ଐଶୀ ଶାସ୍ତିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଯାଇ ଥାନ୍ତେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ସକାଳୁ ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍<sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ କାୟମକାରୀ ହେବା ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଥିଲା । ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ<sup>ସ.ଅ</sup> ସ୍ୱୟଂ ସେଠାରେ ଏକସ୍ଥାନରେ ବିରାଜିତ ହେଲେ ଯଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରିବାରେ ଯଦି କୌଣସି ଅପ୍ରୀତିକର ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଏବଂ ଆପଣ<sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ସୁବିଚାରର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼େ ତେବେ ଆପଣ<sup>ସ.ଅ</sup> ବିନା କୌଣସି ବିଘ୍ନରେ ସେମାନଙ୍କର ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରି ପାରିବେ । ବସ୍ତୁତଃ ହଜରତ ସାଦ୍<sup>ର.ଅ</sup>ଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଅପିଲ୍ କରିବା ଅର୍ଥାତ ଅଦାଲତ୍ ସ୍ତରରେ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବା (ତାଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ କରିବା) ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ରାଜା ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରାଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup> କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବା, ଭିତରେ ଦୟା ଓ କ୍ଷମା ଆଚରଣର ଅପିଲ୍ କରିବାକୁ ଶୁଣିବା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ଥିଲା ।

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ<sup>ସ.ଅ</sup> ଦୟା ଓ କ୍ଷମା ପରବେଶ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଅତ୍ୟାଚାରୀଙ୍କୁ ଜଣ ଜଣ କରି ଅର୍ଥାତ ଅଲଗା ଅଲଗା କରି ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଉ । ଜଣକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଅପରାଧୀ ସେଠାରେ ଯେପରି ଉପସ୍ଥିତ ନଥିବ । ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଦୁ ନଜିରର ଦଳପତି ହୋଇ ବିନ୍ ଅଖତବ୍ କୁ ଅଣାଗଲା ସେତେବେଳେ ସେ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଦେଖି କହିଲା; ହେ ମୁହମ୍ମଦ<sup>ସ.ଅ</sup> ! ମୋର ଏଥିରେ ପଶ୍ଚାତାପ ନାହିଁ ଯେ, ମୁଁ ଆପଣ<sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କାହିଁକି କଲି । କିନ୍ତୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏହିକି ଯେ, ଯେ କେହି ଐଶୀୟମୟ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଥାଏ ପରମେଶ୍ୱର ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଏହା ତାଙ୍କର ହିଁ ଆଦେଶ ଓ ନିୟତି । ଏହିପରି କାବ୍ ବିନ୍ ଅସଦ୍ ଯେ କି ବନ୍ଦୁ କୁରେଜୀଃର ଧନାତ୍ମ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଡ଼ିଆକୁ ଅଣାଗଲା ସେତେବେଳେ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup> ତାହାକୁ ମୁସଲମାନ ହୋଇଯିବା ନିମନ୍ତେ ଇଶାରା କଲେ । ପ୍ରତି ଉତ୍ତରରେ ସେ କହିଲା; ହେ ଅବୁ କାସିମ୍ ! ମୁଁ ମୁସଲମାନ ତ ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲୋକମାନେ (ଚାହିଁଚାପରା କରି) କହିବେ କି ଏ ମୃତ୍ୟୁ ଭୟରେ ଏପରି କଲା । ଅତଃ ମୋତେ ଯହୁଦି ଧର୍ମରେ ହିଁ ମରିବାକୁ ଦିଅ ।

ଏହି ଯୁଦ୍ଧର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ହାତକୁ ଆସିଥିବା ମାଲେ ଗନିମତ୍ (ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟ କରିଥିବା ଧନସମ୍ପତ୍ତି)କୁ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup> ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କେତେକ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେଥିରୁ ଭାଗ ଦେଇଥିଲେ । କଏଦୀମାନଙ୍କ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ହଜରତ ମିର୍ଜା ବଶିର୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ<sup>ର.ଅ</sup> ଅନେକ ଐତିହାସିକ ପୁସ୍ତକର ମଦୁନ ଓ ଗବେଷଣା କରି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, କେତେକ ବର୍ଷନାରୁ ଜଣା ଯାଉଛି ଯେ, ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup> ତାଙ୍କୁ ନଜଦ୍ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରେରଣ କରି ଦେଇଥିଲେ ଯେଉଁସ୍ଥଳେ କେତେକ ନଜଦୀ କବିଲା ସେମାନଙ୍କର ଫିଦ୍ୱା (କ୍ଷତିପୂରଣ) ପୈଠ କରି ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରି

ଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ରାଶିରେ ମୁସଲମାନମାନେ ନିଜ ଯୁଦ୍ଧ ଆବଶ୍ୟକତା ଯେପରିକି ଘୋଡ଼ା, ଯୁଦ୍ଧ ସରଞ୍ଜାମ ଓ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ଯଦି ଏପରି ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଏହା କୌଣସି ଅସମ୍ଭବ କଥା ନୁହେଁ । କାରଣ ନଜ୍ଦୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ବନ୍ଦୁ କୁରେଜୀଃ ଦଳ ପରସ୍ପରର ମିତ୍ର ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସଠିକ୍ ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ ଜ୍ଞାତ ହେଉଛି ଯେ, ଉକ୍ତ କଏଦୀମାନେ ମଦିନାରେ ରହୁଥିଲେ ଏବଂ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup> ତାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ନିଜ ଫିଦ୍ଵା ପୈଠ କରି ସ୍ଵାଧୀନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ଆଉ କେତେକଙ୍କୁ ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup> ଦୟା ପୂର୍ବକ ମୁକ୍ତ କରି ଦେଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସ୍ଵଇଚ୍ଛାରେ ମୁସଲମାନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ଇତ୍ୟାଦିସରରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ<sup>ସ.ଅ</sup> ଏକ ଏପରି ଆଦେଶ ଦେଲେ ଯାହାକି ତାଙ୍କର ପ୍ରଶସ୍ତ ହୃଦୟ, ଦୟା ଓ ପ୍ରେମର ପ୍ରତୀକ ତଥା ମହିଳାମାନଙ୍କ ଉପରେ କରୁଣାମୟ ସ୍ଵଭାବ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଅକ୍ଷରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଯୋଗ୍ୟ । ହୁଜୁର<sup>ସ.ଅ</sup> ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ କୌଣସି ମହିଳାକୁ ବଣ୍ଟା ଯାଏ ଅଥବା ବିକ୍ରି କରାଯାଏ, ଯଦି ତାହା ନିକଟରେ ଶିଶୁ ପୁତ୍ର ଅବା କନ୍ୟା ରହିଥାଏ ତେବେ ଉକ୍ତ ଶିଶୁକୁ ତାହାର ଜନନୀ ଠାରୁ ଅଲଗା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କି ସେ ସାବାଳକ ହୋଇଯାଇ ନାହିଁ । ଏହିପରି ଯଦି ଦୁଇଜଣ ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ବୟସ୍କ ଭଗିନୀ ରହିଥାନ୍ତି ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସାବାଳିକା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରସ୍ପରର ଠାରୁ ଅଲଗା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏପରି ଥିଲା ସକଳ ଜଗତ ଉପରେ ଦୟା ଓ ଅନୁକମ୍ପା କରୁଥିବା ନବୀଶ୍ରେଷ୍ଠ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ<sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କର ଆଚରଣ ଯାହାକି ଆପଣ ମହିଳା, କଏଦୀ ଓ ନିଜ ବିରୋଧୀମାନଙ୍କ ସହିତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଜିକାଲି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଦେଖ ଯେ, ସେମାନେ ଅଲ୍ଲୀଃ ଓ ରସୁଲ<sup>ସ.ଅ</sup>ଙ୍କ ନାମରେ ନିରୀହ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଘରୁ ବିତାଡ଼ିକ କରୁଛନ୍ତି, ବେଘର କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ମୂଳ ଭାବରେ ହତ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି । ଫଳତଃ ସେମାନେ ନିଜସ୍ଵ ସମ୍ମାନ ହରାଇଛନ୍ତି । ଅଲ୍ଲୀଃତାଲା ସେହି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ଓ ବୁଝାମଣାର ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ଆମିନ୍ ।

ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହମ୍‌ଦୁହୁ ଓ ନସତ୍‌ଇନ୍ଦୁହୁ ଓ ନସତ୍‌ଗଫିରୁହୁ ଓ ନୁମିନ୍‌ ବିହି ଓ ନତ୍‌ଓକକଲୁ ଅଲ୍ଲେହି ଓ ନଉଦୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍‌ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇୟାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ସୁହ୍‌ଦିହିଲ୍ଲା ଫିଲାମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ସୁଜ୍‌ଲିଲ୍ଲାହୁ ଫିଲା ହାଦିସ୍ତା ଲହୁ ଓନଶହ୍‌ଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାହୁ ଓନଶହ୍‌ଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହମ୍‌କୁମୁଲ୍ଲାହା ଇନ୍ନଲ୍ଲାହା ସ୍ତାମୁରୁବିଲ୍ ଅବ୍‌ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍‌ସାନି ଓଇତାଲ୍‌ଜିଲ୍ କୁରବା ଓସ୍‌ନହ୍‌ ଅନିଲ୍ ଫହ୍‌ଶାଲ୍ ଓଲ୍ ମୁନକରି ଓଲ୍ ବରଲ୍ ସୁଇଦୁକୁମ୍ ଲିଅଲ୍‌ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉପକ୍ଷୁରୁଲ୍ଲାହା ସ୍ତାମୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍‌ହୁ ସ୍ତାତ୍‌ଜିର୍ ଲକୁମ୍ ଓଲ୍‌ଯିକ୍‌ରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍‌ବର ।

\* \* \* \* \*

**Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a**  
**25th October 2024**

*Translated to Odia by : Moulavi Anwar Ahmad Khan*